

योरैकस्य वाच्यत्वनियमेऽपरस्य व्यङ्ग्यत्वं स्यात् । किञ्च तुल्ययोगितायामेकस्यैव धर्मस्यानेकधर्मिसम्बद्धतया प्रतीतिः इह त्वनेकेषां धर्मिणां पृथक् पृथक् धर्मिसम्बद्धतया । “सकलकलेत्यादौ” च नोपमाप्रतिभोत्पत्तिहेतुः शेषः । पूर्णोपमाया निर्विषयत्वापत्तेः । “कमलमिव मुखं मनोज्ञमेतदित्याद्यस्ति पूर्णोपमाविषय इति चेन्न । यदि “सकलेत्यादौ” शब्दशेषतया नोपमा तत् किमपराद्धं “मनोज्ञमित्यादावर्थशेषेण स्फुटमर्थालङ्कारावेतावुपमासमुच्चयौ, किन्तु “आश्रित्य शब्दमात्रं सामान्यमिहापि सम्भवतः” इति रुद्रटोक्तदिशा गुणक्रियामास्यवच्छब्दसाम्यस्याप्युपमाप्रयोजकत्वात् । ननु गुणक्रियासाम्यस्यैव उपमाप्रयोजकता युक्ता तत्र साधर्म्यस्य वास्तवत्वात्, शब्दसाम्यस्य तु न तथा तत्र साधर्म्यस्यावास्तवत्वात्, ततश्च पूर्णोपमाया अन्यथानुपपत्तेर्गुणक्रियासाम्यस्यैवार्थशेषविषयतापरित्यागे पूर्णोपमाविषयता युक्ता न तु “सकलेत्यादौ” शब्दसाम्यस्येति चेन्न । साधर्म्यमुपमेत्येवाविशिष्टस्य उपमालक्षणस्य शब्दसाम्याद्व्यावृत्तेरभावात् । यदि च शब्दसाम्ये साधर्म्यमवास्तवत्वान्नोपमाप्रयोजकं तदा कथं “विद्वन्मानसेत्यादौ” आधारभूते चित्तादौ सरोवराद्यारोपो राजादेर्हंसाद्यारोपरूपरूपकः प्रयोजकः । किञ्च यदि वास्तवसाम्य एवोपमाङ्गीकार्या तदा कथं त्वयापि “सकलकलेत्यादौ” बाध्यभूतोपमाङ्गीक्रियते । किञ्चात्र शेषस्यैव साम्यनिर्व्वाहकता न तु साम्यस्य शेषनिर्व्वाहकता, शेषबन्धतः प्रथमं साम्यस्यासम्भवादित्युपमाया एवाङ्गित्वेन व्यपदेशो ज्या-